

मौल *a.* (ला, -ली *f.*) [मूलं वेत्ति मूलदागतो वा अण्] 1 Radical, original. -2 Ancient, old, of long standing (as a custom); a original, indigenous (as people); सामन्तानामभावे तु मौलानां सीम्नि साक्षिणाम् Ms. 8.259. -3 Nobly born, of a good family. -4 Brought up in the service of a king for generations, holding office from ancient times, hereditary; मौलञ्जाविदः Ms. 7. 54; R. 19. 57; अभावेन च मौलानाम् Śiva B. 8. 56. -5 Monetary; आददीत बलं राजा मौलं मित्रबलं तथा Mb. 15. 7. 7. -लः An old or hereditary minister; (प्रकृतयः) मौलैरानाययामासुर्भरतं स्वभिन्ताश्रुभिः R. 12. 12; 14. 10; 18. 38.

मौलि *a.* [मूलस्यादूरभवः इच्] Head, foremost, best; अखिलपरिमलानां मौलिना सौरभेण Bv. 1. 121. -लिः 1 The head, the crown of the head; मौलौ वा रचयाजलिम् Ve. 3. 40; R. 13. 59; Ku. 5. 79. -2 The head or top of anything, top-most point; U. 2. 30; देव्यप्रदीपमालया मौलिदीपतुल्यं दधौ Parṇal. -3 The Aśoka tree. -लिः (*m., f.*) 1 A crown, diadem, tiara; अलन्धशाणोत्कषणा वृषणां न जातु मौलौ मणयो वसन्ति Bv. 1. 78. -2 Hair on the crown of the head, tuft or lock of hair; जटामौलि Ku. 2. 26 (जटाजूट Malli.); पुष्पितलतान्तनियमितविलम्बिमौलिना Ki. 12. 41. -3 Braided hair, hair braided and ornamented; दुःशासनेन कचकर्षणमिभ्रमौलिः Ve. 6. 34. -लिः, -ली *f.* The earth. -Comp. -कफः the phlegm secreted in the head. -पृष्ठम् the crown of the head. -बन्धः a diadem for the head. -मणिः, -रत्नम् a crest-jewel, a jewel worn in the crown. -मण्डनम् a head-ornament. -मुकुटम् a crown, tiara.

मौलिक *a.* (-की *f.*) 1 Radical. -2 Chief, principal, prime; संजीवनोपायस्तु मौलिक एव रामभद्रस्याथ संनिहितः U. 3. -3 Interior, of low origin (opp. to कुलीन). -कः A dealer in or digger of roots.

मौलिन् *a.* Having a crown, crested.

मौलिकः A variety of gems; Kau. A. 2. 11. 29.

मौल्यम् Price.

मौषल *a.* A bath in which one remains steady like a pestle in water.

मौषिकारः A male mouse.

मौष्टा Playing at fisticuffs, a boxing or pugilistic encounter.

मौष्टिकः 1 A rogue, cheat, sharper. -2 A goldsmith.

मौसल *a.* (-ली *f.*) [मुसल-अण्] 1 Formed like a club, club-shaped. -2 Fought with clubs (as a battle). -3 Relating to the battle with clubs (as a *parvan*; in this *parvan* (Mb. 16th) is narrated the death of Kṛiṣṇa and Balarāma, and the self-destruction of Kṛiṣṇa's family through the curse of Brāhmaṇas). -लः A kind of *madhuparka*. -लम् The destruction of

Yādavas in the battle with clubs; वज्रस्तस्याभवद्यस्तु मौसलादवशेषितः Bhāg. 10. 90. 37.

मौहूर्तः [मुहूर्त-अण्] An astrologer.

मौहूर्तिक *a.* (-की *f.*) [मुहूर्त-ठक्] 1 Momentary, transient. -2 Relating to a particular time. -3 Skilled in astrology. -कः An astrologer; मौहूर्तिकैः संवाचताम्; चिकित्सकमाहानसिकमौहूर्तिकांश्च पश्येत् Kau. A. 1. 19. 16; अथ मौहूर्तिकादिष्टे विध्युक्तेऽहनि शोभने Śiva B. 1. 86.

स्मृ 1 P. (मनति, म्नात) 1 To repeat (in the mind). -2 To learn diligently. -3 To remember. -4 To praise (Ved.).

स्मृत *p. p.* 1 Repeated. -2 Learnt, studied.

म्रश् I. 1 P. (म्रक्षति) 1 To rub; म्रशा शीर्षां चतुर्णाम् Rv. 8. 74. 13. -2 To heap, collect, accumulate. -3 To strike, hurt, kill. -II. 10 U. (म्रक्षयति-ते) 1 To heap, accumulate. -2 To smear, rub, anoint. -3 To mix, combine. -4 To speak indistinctly.

म्रक्षः Hypocrisy, dissimulation.

म्रक्षणम् [म्रक्ष्-भावे ल्युट्] 1 Smearing the body with unguents. -2 Anointing, smearing in general. -3 Accumulating, heaping up. -4 Oil, ointment.

म्रञ्च See मृञ्च below.

म्रद् 1 A. (म्रदते, *caus.* म्रदयति-ते) To pound, grind, crush, trample upon.

म्रदिमन् *m.* [मृदोर्भावे इमनिच्] 1 Tenderness, softness; लसत्फुल्लाम्भोजम्रदिमहरणः कौडपि चरणः Lakṣmilaharī S. 6. -2 Mildness, weakness; (स्वर्भानुः) हिमांशुमाशु प्रसते तन्म्रदिमः स्फुटं फलम् Śi. 2. 49.

म्रदिमान्वित *a.* Mild, kind.

म्रातनम् Cyperus Rotundus (Mar. बिबली नागरमोथा).

म्रुच् 1 P. (म्रुचति) To go, move.

म्रुञ्च 1 P. (म्रुञ्चति) To go, move.

म्रेद् (इ) 1 P. (म्रेट-इ-ति) To be mad.

म्लम् 10 U. (म्लक्षयति-ते) To cut or divide.

म्लिष्ट *a.* 1 Spoken indistinctly (as by barbarians), indistinct; P. VII. 2. 18; म्लिष्टमस्फुटम् Abh. Chin. 266. -2 Barbarous. -3 Withered, faded. -ष्टम् 1 An indistinct or barbarous speech. -2 A foreign language.

म्लुच्, -म्लुञ्च 1 See म्रच्, म्रुञ्च. -2 To set; म्लुचन्ति हन्या देवता न वायुः Bri. Up. 1. 5. 22.

म्लेच्छ, or म्लेह 1 P., 10 U. (म्लेच्छति, म्लेच्छयति-ते, म्लिष्ट, म्लेच्छित) 1 To speak confusedly, indistinctly, or barbarously. -2 To speak distinctly (व्यक्तार्थां वाचि); L. D. B.